

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és szombaton. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sátoraljaujhely (Vármegyeház II. udvar)

ZEMPLÉN

Előfizetési ár: Negyedévre 2 pengő. Hirdetések: négyzetcm.-ként Nyílt-tér: soronként 20 fillér

TELEFON: MTI kirendeltség, szerkesztőség és kiadóhivatal 109. szám

POLITIKAI HIRLAP

TELEFON: MTI kirendeltség, szerkesztőség és kiadóhivatal 109. szám

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában,
Amen

1932

Atléptük a határt, az ó év kapuja bezárult és előttünk az új esztendő ködhomályos távlatáival s mi merengve nézünk előre és fűrészelve vizsgáljuk a borongó homálytakarta hullámos tájakat, az elkövetkezendő történetek távoli ormaít. Gomolygó embertömeg vonul át a határokon és megy a nagy ismeretlen: a rejtelmes, a sejtelmes jövő felé. Hova, merre mentek, mely cél az, amerre a lélek titkos ösztöneitől kergetve siettek? És mennek és megyünk ezerfajta csalódás után is kergetünk egy-egy régi álmot s ha nem is a nagy, a szent boldogságot, egy töredékét hisszük legalább, hogy sziveinkbe zárjuk. Ez a halhatatlan remény, elfojthatatlan titkos vágyunk a heve, a lángja, amely a nyughatatlanul verő szívet hajtja előre, a mignem a tél hava, a nagy béke fehér leple reája borul.

Kell, hogy legyenek új esztendeink, amelyek elhantolják az elmúltaknak a gyászát, bevonják a feledés ködeivel csalódásaink, lelki kínjainak gyötrelmes emlékeit s újabb reményvirágok illatától terhes, siker és boldogság fényében pompázó tájak ígézö képeit tárják fel előttünk.

Igy haladunk szinte észrevétlenül csalódásról csalódásra, sebző harcok fürgetegén keresztül a halhatatlan remények és örök életü eszmények ragyogó képeitől vontatva egyre magasabbra, a viharálló ember erő és acélos jellem bérci magaslatára, ahonnan ünnepies lelki nyugalommal tekintve alá az emberélet csodálatraméltó mozgalmaira, megállapíthatjuk: boldog az ember, boldog a nép, amely ideáljait nem vesztette el, mert nagy próbáltatásokon át győzhetetlen szellemerővel vonják az élet magasabb és tökéletesebb formái felé. Az esztendők változásai utjelzői csupán ennek a nagy örök folyamatnak.

Dr.

Sulyos megállapítások a kovácsvágásai rágalmozási per ítéletének indokolásában

A „Zemplén” annak idején, mikor hatóságok előtti feljelentésekben, rágalmozásokban, gyanúsításokban, tendenciózusan elhelyezett újságcikkekben élte ki magát a kovácsvágásai vadászterület bérletének ügye, mikor Széll József főispánnal szemben is tudatos tendenciával élezték ki annak legjelentéktelenebb részleteit is — nem foglalkozott az ügyvel, mert már akkor jól tudtuk, hogy az ügy a független bíróság elé kerül s úgy tartottuk helyénvalónak, hogy annak döntése előtt se pro, se kontra ne szögezzük le álláspontunkat egyik feltogás mellett sem.

A független magyar bíróság most meghozta a vádlottakra sulyosan marasztaló ítéletét ebben az ügyben, elégtételt szolgáltatván a sulyosan megvádolt köztisztviselőknél.

Annak idején a vadászterület bérletének ügyét a közérdek, mondhatnánk a közéleti tisztesség tengelyébe állították a vádlottak padjára ültetett szereplők, olyan megvilágításban, melyben egyoldalunak látszó újságcikkezésekről is lévén szó, nem láthatott tisztán az elfogulatlan közönség sem.

Hogy tisztán láthasson most már, éppen azért közöltük részletesen lapunk legutóbbi számában az ítélet rendelkező részét.

És hogy még tisztábban láthasson, hol is volt itt a kutya eltemelve, közérdekből, a közönség — két vármegye közönségének — tisztánlátása érdekében, közöljük ezuttal még az ügy minden vádlottjára marasztaló ítélet indokolásának részleteit is, melyek a független bíróság tárgyilagos megvilágításában tárják föl a rágalmozási per tárgyává vált kovácsvágásai ügy célzatait és indító okait.

A 48 oldalra terjedő ítéletből 34 oldalt az indokolás foglal le s ez világos okfejtéssel állapítja meg, mi volt az oka annak, hogy a birtokosok ezen egész vadászterületi ügyben s annak minden fázisában szinte egyértelműen sorakoztak fel. Amikor a kir. Járásbíróság ennek okát vizsgálta, megállapította, hogy Bodnár János 2. r., Szegedi János 4. r. vádlott és még pár hangadó birtokossági tag ellen vadászati kihágás miatt eljárás indított, minek következ-

tében vadászfegyverük bevonatott. Így nevezettek veszélyeztetve, sőt már megsemmisülve látván vadászterületeiket, vissza akarták szerezni a községi területre a birtokossági területet is s habár jól tudhatták azt, hogy annak kettősosztása lehetetlen és törvénybe ütköző, akként gondolták céljaikat megvalósítani, hogy az egész szerződést megsemmisítve, a bérlet új kiadása idejében azt maguknak biztosítsák. Ez volt a célja Koncsol János, Szegedi János és Bodnár János vádlottaknak, akik közül egyik akkori birtokossági elnök, illetve vál. tag, másik akkori községi bíró, a harmadik ref. tanító lévén, ezen betöltött állásuknál, kiemelkedő vagyoni viszonyaikkal fogva, vezetőik voltak és saját személyükben anyagilag is a legtöbbször mértékben érdekelték lévén, a többi birtokosokat mintegy magukkal vitték, hogy ezen ügyben minél nagyobb számban, panaszbeadványokkal lépjenek fel s ezáltal próbálják állításaikat igazolni.

Hogy a birtokosság igen nagy része — folytatja az ítélet indokolása — bele sem akart ez ügybe avatkozni, igazolja az, hogy a 93 birtokossági tag közül 42 vallotta, hogy csak azért irta alá a panaszt, mert azt mondták nekik, hogy a legeltetés és fahordás korlátozása miatt kell aláírni. Ezenkívül sok vádlott azt is vallotta, hogy a gyűlésen nem is volt ott, csak ki volt téve az iskolában aláírás végett a meghatalmazás és Bodnár János vádlott, valamint Homola erdőőr vádlott hordozta azt az ember között és a földmívelésügyi miniszterhez intézett panasziratot. — Vallották sokan, hogy el sem olvasták, mit irtak alá és vallotta egyik vádlott, hogy Szegedi vádlott elállotta az ajtót az iskolában, mikor a panasz aláírásáról volt szó és senkit nem engedtek ki, míg alá nem irta azt.

Az Abauj-Torna vármegye alispánjához beadott panaszkérelmet vizsgálva, a kir. Járásbíróság megállapította, hogy dr. Adriányi Béla 1. r. vádlott a panasziratban, az inkriminált gyűlés mikénti határozatára vonatkozóan a vádlottaktól kapott tényállás előadásától — és pedig annak lényeges részében — eltért.

Dr. Adriányi Béla u. i. a tényállással és az okiratszerű adatokkal szemben ellentétesen azt állította panaszbeadványaiban, hogy az 1929. okt. 18-iki gyűlés azt a határozatot hozta volna, hogy a terület — megosztva — két részben adatik ki bérbe és pedig egyik része Széll József főispánnak, a másik része pedig egyes falusi embereknek 160—160 P haszonbérért, holott neki mint gyakorló ügyvédnek, aki egyúttal ny. vármegyei tiszti ügyész, tudnia és jól kellett tudnia, hogy a kérdéses terület törvény szerint nem is volt megosztva bérbeadható. Az érintett panaszbeadvány, a tényállástól lényegében eltérő előadás mellett még 1600 P összegben meg is jelöli azt a nagy veszteséget (?) mely a birtokosságot a 10 évi bérleti idő alatt érte volna.

Dr. Adriányinak a tényekkel ellenkező másik állítása a panasziratban az, hogy felpanaszolja vadászlak építési költségeit, mint a birtokosságra a panasz beadása idejében is ránehezédő nagy terhet, holott dr. Adriányi I. r. vádlott birtokában volt a birtokosság 1929 július 14-iki gyűlésében hozott az a határozat, hogy a vadászlak építési ügye tárgyaltan s terület kijelölése nem szükséges.

Ezen két állítólagos nagy sérelemre volt felépítve a panasz azal, hogy az inkriminált gyűlési jegyzőkönyv, nem fedi a birtokossági határozatokat.

Dr. Adriányi Béla I. r. vádlottnak — mondja más részében, de ezzel összefüggésben az indokolás — amikor 2—4 r. vádlottak nála megjelenve, a tényállást, melynek megalapozására a birtokossági jegyzőkönyveket is átadták és kérelmüket előadták, nyomban fel kellett volna őket világoztani a törvényes rendelkezések tekintetében, vizsgálnia kellett volna, nem forog e fenn valami tévedés? De ha ezt már akkor nem tette meg, úgy a neki átadott adatok valósága iránt később is tájékozódást kellett volna szereznie, különösen mikor a megbízást csak arra nézve kapta, hogy a szerződés megsemmisítése iránt tegyen lépéseket, amely megbízás lelkiismeretes teljesítése maga után vonja, hogy minden rendelkezésére álló adat felhasználassék, De különösen fokozott gondosság kötelezte volna őt akkor, amikor a vádlottak a tényállás megadásakor valójában fele-

Egyes szám ára 10 fillér.

lős állásban levő közhivatalnokokat nyíltan, a főispánt pedig burkoltan meggyanusították.

I. r. vádlott ezt nem tette meg, sőt vallomásaiban — birói kérdésre — elodáta, hogy azt nem is tartotta szükségesnek a neki megadott tényállás után.

Épen ezért — mondja tovább az indokolás — a kir. Járásbíró-ság nem is teheti fel, hogy egy gyakorló ügyvéd, aki egyuttal ny. vármegyei tiszti ügyész a törvényes rendelkezéseket nem ismerte. Ellenkezőleg, jól tudja s maga is abszurdnak találva a vádlottak elodását, azért állította a kapott tényállástól eltérően panaszában a bírókossági terület kiadására vonatkozóan a már fentebb eladottakat — kiélezve azt a 10 esztendő alatti 1600 P-s veszteséggel — s azért hallgatta el azt, hogy a birtokossági határozat állítólag az lett volna, hogy a birtokossági gyűlésen a közs. terület is kiadott és a sérelmezett 160 P évi bérnek tulnyomó része nem a birtokosságot, hanem a községet illeti meg. Birtokában lévén továbbá I. r. vádlott a birtokossági jegyzőkönyvnek, jól tudhatta, hogy a vadászlat építése tárgyalan, mégis, ennek tudatában, panaszbeadványában azt mondja, hogy semmisnek tekintik a birtokosok a szerződést, mert nemcsak felét kapják annak a bérnek amit elhatároztak, de azonfelül a birtokosságot egy rájuk nézve teljesen értéktelen vadászlat építésébe kergeti bele. Ezen állításokat pedig a földmiv. miniszterhez félével később benyújtott s általa készített beadványában vádlottakkal megismételte.

Ezekből, valamint azon körülményből, hogy dr. Adriányi Béla vádlott megbízatása csak a szerződés megsemmisítésére irányult, de nem arra, hogy olyan szokatlan módon, mondhatni tudatosan vádolja sértetteket és ezeken keresztül gyanúsítson s mert a vádlottak által adott megbízás elintézésére — a kir. Járásbíró-ság megítélése szerint más módon és épen nem ilyen módon lett volna elérhető, azt a következtetést vonja le az indokolás, hogy I. r. vádlott a köteles ügyvédi gondosságot nem-hogy kifejezte volna a való tényállás felderítésére, hanem ellenkezően panaszbeadványainak szokatlanul gyanúsító tartalma nyilván attól eltérő célok elérésére irányult.

SZAKÁCSMŰVÉSZET

szencziója a
3 sonka véd-
jegyű Ma-
gyar Sonka
pác, mellyel

prágai sonkához hasonló ízű sonkát pácolhatunk. Ára 70 fill. és 2. P. Henteseknek, uradalmaknak 1 és 5 kilós csomagolásban is árusítják a gyógyszerárak, drogériák és fűszerüzletek. Ha valahol nem kapná, forduljon a főraktárhoz Baross illatszertár Győr, Baross-ut 7 Tel. 867 Hol a viszonteladók is kiszolgáltathatnak

Megállapítja az indokolás továbbiakban, hogy a vád, ami a panaszbeadványokban sértettek ellen emeltetett, nem bizonyult való-nak s hogy ennek emelésére kellő ténybeli alap nem volt. A vádaszkodás körül pedig vádlottakat szinte a szándékossággal határos feltűnően súlyos gondatlanság ter-heli, sőt rosszhiszeműség, amit külön kiemel az ítélet Bodnár János, Koncsol János és Szegedi János vádlottakra, mondván, hogy önző céljaik érdekében ragadták meg a vádaskodás eszközeit.

Az ítélet dr. Adriányi Béla vádlott büntetőjogi felelősségét még azzal is indokolja, hogy ő megbízói igényét — szükség nélkül — olyan módon érvényesítette, amely módon másnak a büntetőtörvény által védett érdekét súlyosan megsértette.

Ezen a ponton túl azonban a másokat szükség nélkül ért sérelmekért, azok minőségéhez képest, maga is büntető, vagy fegyelmi felelősséggel tartozik. Ezért dr. Adriányi Béla vádlott felelős az alispánhoz intézett beadványon kívül a földmívelésügyi miniszterhez intézett vádaskodó beadványért is, mert a rágalmozó beadvány írója — habár ezt más részére és másnak érdekében készíti is — utóbival együtt tettestárként felel az irat tartalmáért.

A magyar szén

Írta: Dr. Kenéz Béla
m. kir. kereskedelemügyi miniszter.

Midőn a nyár végén a kereskedelemügyi minisztérium vezetését átvettem, az ország nehéz devizahelyzete szükségessé tette, hogy legelső sorban foglalkozzam szénszükségletünknek a hazai termelés útján való ellátása kérdésével.

A belső szénszükségletnek magyar szénbányák útján való biztosításával a külföldi fizető eszközökben való takarékos-ságon kívül még két célt akartam elérni: csökkenteni a munkanélküliek számát és javítani külkereskedelmi és fizetési mérlegünket.

1930-ban majdnem 50 millió pengőt adtunk ki külföldi szénre és koksra. Ezzel az összeggel tehát a külföldi bányamunkások tizezreit tartottuk el, ugyanakkor, mikor nálunk a munkanélküliek száma, éppen a téli hónapokban, sok ezerrel emelkedett.

Örömmel állapítom meg, hogy a rendelet készítésekor megszabott szénellátási programom a legkisebb zökkenő nélkül bonyolódik le.

A kormány által kiadott, ugynevezet „szénrendelet” megjelenése óta két hónap telt el s már ennek a két hónapnak az eredményei is igazolják a javaslatomra tett intézkedések helyes voltát.

Október hó eleje óta külföldi bányákból nem vásároltunk egyetlen métermázsza háztartási szenet sem és a mondott idő óta, csupán hazai szénrel nem pótolható gáz-szenet és kokszt hoztunk külföldről.

Fűtőszén: melésünk a tavaly októberi hét és félezer vagonhoz viszonyítva megkészsereződött; brikettgyáraink egyre szaporodnak és ma már naponta 400 vagon kitűnő minőségű brikettet tudnak gyártani, az amugy, alig értékesíthető szénporból; ipartelepeink hazai szén tüzelésére alakítják át tüzelőberendezéseiket és a magánháztartások is, mind tömegesebben szereznek be olyan hazai gyártmányu kályhákat, melyekben még a leggyengébb minőségű magyar szénrel is hasznosan tüzelhetünk.

Ha figyelembe vesszük, hogy minden vagon belföldön termelt szén 12—13 magyar munkásnak 1—1 napi munkát ad, megállapíthatjuk, hogy a „szénrendelet” a munkanélküliség elleni harcban is rendkívül jelentős fegyvernek bizonyult.

Nemcsak a főváros, hanem a vidék szénellátása is tökéletesen biztosítva van s gondoskodni fogok róla a jövőben is, hogy a hazai szén ára ne emelkedjék.

A magyar szén népszerűsítésében segítségemre volt a sajtó is, azzal, hogy a lapok szinte külön fűtési rovatot nyitottak, melyben szakemberek cikkei tanították a közönséget a magyar szénrel való tüzelésre.

A hazafias magyar közönség belátta, hogy meg kell hoznia azokat az áldozatokat, melyek a magyar háztartási szén használatával járnak. Áldozatokat mondom, pedig inkább apró kényelmetlenségekről van szó!

És ezeket a kényelmetlenségeket is menten el kell felejtünk, ha figyelembe vesszük, hogy az elmúlt két hónap alatt a magyar szénbányákban alkalmazott munkások száma a tavalyi létszámhoz képest 5000-rel emelkedett.

A magyar háziasszonyokat arra kérem, hogy ha a magyar szénrel fűtött kályhából többször kell is a hamut kikotor-niok: gondoljanak arra, hogy ezzel a csehely munkával az ország gazdasági érdekeit szolgálják és azonkívül a tavalyinál tizenöt-huszezerrel több magyar bányász gyermek mindennapi kenyerét segítenek megszerezni.

H I R E K.

— Bernáth Aladár alispánt alelnökévé választotta a Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesülete. A Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesülete szokásos évi közgyűlését 1931. évi december hó 21-én tartotta meg Budapesten Pestvármegye székházában. Az igen fontos ügyeket tárgyaló közgyűlésnek nyomatékot adott vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter megjelenése is. Az Agorasztó Tivadar lemondása folytán megüresedett egyesületi elnöki székbe Csonkamagyarország ezidő szerint legidősebb alispánját, Palkovich László Esztergom-Komárom vármegye alispánját, míg az egyik alelnöki állásra vármegyénk alispánját, Bernáth Aladárt, a másik alelnöki állásra pedig Alexander Imre Jász-Nagykun-Szolnok vármegye alispánját választotta meg egyhanguan a közgyűlés.

— A tisztviselői ebédakcióról. Hirt adtunk annakidején arról, hogy Széll Józsefné főispánné kezdeményezésére akció indult meg városunkban is tisztviselői konyha felállítására érdekében, mely naponta 50 fillérért kétfogásos, hetenként kétszer háromfogásos, ebédet szolgáltatna ki a tisztviselőknél és azok családjaiknak. Nyiregyházán és Miskolcon eredményes volt az akció, nálunk nem, mert nincs annyi jelentkező, amennyi biztosíthatná a legjobb és legnemesebb szándéku akció sikerét. A kézenfekvő feltevés az, hogy azokat a tisztviselőket, akiknek mindennapi gondjait az akció megkönnyíthette volna, az akció népkonyhaszerű jellege tartotta vissza. Az illetékesek azonban ennek dacára nem ejtették el ter-vüket s érintkezésbe léptek Lőrinczy Gyárfás vasuti vendéglőssel, aki készségét nyilvánította arra vonatkozóan, hogy ugyanolyan árért és feltételek mellett, amint az a Napközi Otthonban tervezett, szolgáltatja az ebédet a jelentkezőknek. Ez most már az akciónak olyan megoldása, amely mellett a tisztviselő-családok állszemérem nélkül vehetik igénybe a kedvezményt annál is inkább, mert a vasuti vendéglős nemcsak kihordásra, hanem az étteremben fogyasztásra is szolgáltatná az ebédet.

— Szegények karácsonya.

A karácsonyi ünnepekre 350 szeretetsomag osztott ki a szegényeknek Széll Józsefné főispánné akciójából. Egy-egy csomag tartalma: 2 kg. fehér liszt, 1 kg. köles vagy lencse, 1/2 kg. cukor, 1/4 kg. mák, 1/4 kg. zsir és a férfiaknak cigaretta. A szeretetsomagokhoz Széll József főispán 258 pengővel járult hozzá, míg a sátoraljai helyi Mansz 100 pengővel. A csomagokat három szekér hordta szét a városban, Hornyay Rolla és Marschalkó Zsófi vezetésével s azokat

négy vöröskeresztes testvér vitte be a szegények hajlékába. Az akció ezenkívül „Mindenki karácsonyfáját” állított a Kereszt-téren és a Kossuth-szobor mögött.

— **Kulturdélután.** A Zemplénvármegyei Nemzeti Kaszinó negyedik kulturdélutánját január hó 9-én d. u. 5 órai kezdettel tartja meg. *Dr. Domján Elek* tart előadást „Napkeleti hatásokról kulturánkban.” Ezenkívül *Pauliczky István dr.* irredenta dalokat énekel *Klacsó Béla* zongorakisérével. Közreműködik még a *Lipsey Tivadar* vezetése alatt álló sátoraljaujhelyi Kamarazene Társaság zeneszámaival.

— **Eljegyzés.** *Madarász János* p. ü. számv. tanácsos és *Sztankó Izabella* leányát, *Irént*, eljegyezte *Unghváry László* gazd. tanácsos, uradalmi tisztartó és *Erdélyi Erzsébet* fia, ifj. *Unghváry László*.

— **Szegények hatékonyabb gondozása.** A Vörös-Kereszt Egyesület központjából a szegények gondozására, anyagi viszonyaik, életkörülményeik kinyomozására és megállapítására két vöröskeresztes nővér érkezett városunkba. A nővérek díjazására *Payer Ferenc* püspöki helynök öt óra havi 80 pengőt biztosított. A nővérek ételmezéséről és ruháik mosatásáról az Erzsébet-kórházban *dr. Chudovszky Mór* igazgató gondoskodik, míg lakást az Urinők Otthonában utalt ki részükre a főispánné.

— **Nyilvános nyugtázás.** A Széll Józsefné Gyermekek Otthon hálásan köszöni a következő adományokat: *Dr. Kovaliczky Elekné* 1 doboz szaloncukor és 10 méter flanel, *dr. Gál Barnabásné* 1 kgr. szaloncukor és 1 kgr. füge, a Vadásztársaság 1 drb őz, *dr. báró Waldbott Frigyes* 2 drb fécán, az Urinők Otthona részére, *Rápolthy Erzsébet* 1 meséskönyv és 2 társasjáték, a Köztisztviselők Szövetség 3 kgr. szaloncukor, *özv. Farkas Lajosné* Gyermekek Ujságok.

— **Adomány a szegényeknek.** A városi szegényakció javára a Zempléni Vadásztársaság 5 pengőt adományozott.

— **Nem szabad betölteni a községeknél megüresedő állásokat.** A belügyminiszter újabb rendeletet intézett az összes megyei törvényhatóságokhoz. A miniszter e rendeletében közli, hogy a pénzügyminiszterrel együttesen rövid idő alatt megalkotja az új normál-státust. Addig is, míg ez megtörténik, a községeknél megüresedett jegyzői, kezelői, díjnoki, orvosi és állatorvosi, vala mint egyéb állások betöltését minden körülmények között tartásuk függőben

— **Nyolevanöt százalékos pótdadót is jóváhagyhat az alispán.** Saját hatáskörükben eddig az alispánok tudvalevően csak azoknak a községeknél költségvetéseiket hagyhatták jóvá, amelyek községeiben a pótdadó nem volt

magasabb 50 százaléknál. A belügyminiszter most körrendeletben értesítette a vármegyék alispánjait, hogy a 85 százalékos pótdadóval rendelkező községek költségvetéseiket is saját hatáskörükben hagyhatják jóvá. Miniszteriumi tárgyalásra csak akkor kell fölterjeszteni a költségvetéseket, ha a pótdadó magasabb 85 százaléknál. A miniszter azzal okolja meg rendeletét, hogy a pótdadó alapok mindenütt csökkentek és ezért engedélyezni kell a magasabb pótdadók kivetését is.

— **Ujra megnyitják a jegyzőtanfolyamokat.** Mint ismeretes a belügyminiszter takarékosági okokból megszüntette a szombathelyi, egri és nyiregyházi községi közigazgatási tanfolyamokat. A jegyzők országos egyesületének kérelmére a belügyminiszter most közölte, hogy nincs kifogása a jegyzőtanfolyamok újbóli megnyitása ellen, mivel a fenti három város magára vállalta a kiadásokat úgy, hogy az államháztartást ezen címen nem éri most már megterhelés.

— **Levél a szerkesztőhöz.** Vettük a következő levelet:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Engedje meg, hogy ebben a bagatell ügyben még egyszer és utoljára igénybe vehessem nb. türelmét.

A levélíró urat — *Guttman Armin* ny. Máv. felügyelőt — nem akarom követni a személyeskedés terén, azonban a levele pár kitételét vissza kell utasítanom.

Ne keressen a t. levélíró soraimban se ismert, „se ismeretlen” háttérrel, mert ilyen nincs és azt se akarja belemagyarázni, hogy a köszönő távirat ellen tiltakoztam. Disztingváljunk uraim! Aki jóhiszeműen olvasta inkriminált „tiltakozásmat”, csak azt és csak annyit olvashatott ki belőle, hogy a köszönő sürgönynek a sátoraljaujhelyi nyugdíjasok összessége nevében történt aláírását kifogásoltam s ezt kifogásolom ma is, mert mi, alá nem írók is vagyunk másik „nehány százan”. Ennek ismeretében bombasztiként hat az önérzetes kifejezés, hogy csekélységem engedélye nélkül is jussuk volt — a levélíró szerint — a távirat elküldésére. Ezt sem én, sem más meg nem tilthatta, nem is akarta, az elküldés jussának jogát sem vontam s vonom kétségbe, de a lényeg ezek ellenére is tény marad: a köszönő táviratot csak a t. cikkíró ur által említett, mintegy 200 (?) saujhelyi nyugdíjas nevében lett volna jussuk elküldeni. Nincs itt tehát szó a széthuzásról, a „régii magyar átokról”. Ám, ha az átkokat faji alapon is osztályozzuk, az esetben sem kívánjuk, hogy más, mint magyar átok sujtson, mert tizenhárom próbás magyarságunk idegen átkot el sem viselne.

A fogápolásban több mint 50 éve ismert és kedvelt Kalodont most mint egyedüli fogkrém tartalmaz egy hatékony alkotórészt (dr. Bräunlich-féle Sulforizinoleat-ot) a fogkövek eltüntetésére és keletkezésük megállítására is, melyek annyi súlyos fogbántalom okozói.

Tudjuk azonban, hogy a modern, oknyomozó történetírás szerint speciális „magyar átok” nincs, ezt csupán az idegen ellenségeink fogták reánk és terjesztették.

Sapientia sat.
Szerkesztő Ur szivességét köszöni,

Sátoraljaujhely, 1931 dec. 28.

tisztelő hive:

barátosi Bucsy Ákos
ny, állampénztári igazgató.

— **Gázoló berautó.** Reich Rezső berautófuvarozó autójával elütötte Földesi Lajos tokaji lakos 9 éves kisfiát, aki fején szenvedett súlyos sérüléseket. A kisfiut beszállították a sátoraljaujhelyi Erzsébet kórházba.

— **Cosambescu ur „magyarul” tanít.** Ez a Cosambescu Grigore ur a regátból került Csikországba, az alsószentgyörgyi magyar iskola élére, mint igazgató. Magyarnyelvűnek mondott iskola ez, hiszen kis növendékei mind magyarok, de a tanítójuk, Cosambescu ur, valójában egy szót sem tud magyarul. Noha az egész községben nincs senki, a jegyzőn kívül, aki románul tudna, Cosambescu ur mindjárt a beköszöntőnél eltiltotta, hogy a gyermekek magyarul köszönjenek. A „Dicséretesek a Jézus Krisztus” helyett „Buna ziuat” kell mondaniok. Még a székely játékokat is eltiltotta az iskolában és a „magyar nyelvű” iskolában heti két órára szorította le a magyar tanítást!

Bár mukkot sem tud magyarul, a magyar nyelvet is ökelme tanítja! — Például leírja a táblára „oua”. Hát mi ez?! — kérdi. Kézzele, lábball addig magyaráz, sőt rajzolgat is, míg valamelyik gyermek ráhibáz: Hiszen ez tojás! Ebben azután a tanító ur is megnyugszik és „tias”-t írván, ezentul a Cosambescu-féle helyesírás szerint növendékei irkájában „tias” marad a „tojás.”

A többi magyar szavakat is csak a tanítványai diktálják neki s ahogy aztán megérti, leírja, a tiasos rendszabály szerint úgy lesz és marad helyes.

De azután ő maga is formálja magyar fiuk nevét s ekként lesz ott Alsószentgyörgyön Kánya László

— *Cania Vasile, Szakács János* — *Socaciu Iván, Gergely Pál* — *Gri-gore Pae* . . . s így tovább. Mi-nek is folytassuk!

Csupán még annyit, hogy *Gosambescu* ur a magyar falu pénzén terjeszti ilyen eredeti módon a — magyar kulturát.

— **Herceg Ferenc minden újabb írása, az irodalmi élet eseménye.** Az *Uj Idők*

mai száma kezdi folytatásokban közölni a nagy író új, a mai időkben játszódó hosszabb elbeszélést. A címe: „Bizonyítékok hiányában”. Az *Uj Idők* másik regényét is magyar író írta. *Zilahy Lajos*, új nagyszabású műve: „A lélek kialszik”. A regény izzóan aktuális témáját *Zilahy* úgy adja elő, hogy nagyszabású körképet fest a világ mai életéről. Nemcsak a mai magyar élet, hanem Európáé és Amerikáé is feltárul előttünk. Az író legutóbb közel egy esztendő-t töltött külföldön és érdekesnél érdekesebb megfigyeléseit ebben a regényben dolgozta fel, megmutatván benne Berlin, Hamburg, New-York, Hollywood, Kalifornia igazi arcát. *Herceg Ferenc* szép-irodalmi hetilapjának újévi számában találjuk *Beke Manó* mélyenjáró, megrázó szépségű tanulmányát *Bolyay Farkas* nagy művéről, a százéves Tentamenről. A szépirodalmi részből *Szép Ernő*, *Surányi Miklós*, *Komáromi János* írásait emeljük ki és a szegedi nagy költőnek, *Juhász Gyulának* gyönyörű versét. Latin epigrammák, *Vásárhelyi László* cikke, *Rose Flint* érdekes novellája, *Verlaine* verse, *Tarnay Alajos* finom dala, számos színházi kép, a népszerű rovatok, *Levél* mindenkihez, *Szerkesztői* üzenetek, *Kézimunka*, *Keresztretjévény*, *Szépségápolás*, *Gasztronómia*, *Kertészet* teszik változatossá az *Uj Időket*. Kiadóhivatal Budapest, VI. *Andrássy-ut* 16. bárkinek küld díjtalan mutatványszámot. Előfizetési díj egy negyedévre 6 P 40 f.

— **Dugulás és aranyeres bántalmak**, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát és derékfájás ellen a természetadta „**Ferenc József**” keserűviz, naponként többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a **Ferenc József** viz alhasi megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Belügyminiszteri rendelet a zálogkölcsonok ellenőrzéséről.** A belügyminiszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz a zálogkölcsonzó intézetek ellenőrzéséről. Már a képviselőházban is szóváltottak, hogy egyes vidéki zálogkölcsonzó intézetek uzsorakamatot szednek és nem tartják be a szükséges rendelkezéseket. Ezeket a visszaéléseket akarja megszüntetni a belügyminiszter rendelete, amely a zálogkölcsonzó intézetek szigorú ellenőrzésére ulasítja a törvényhatóságok vezetőit. Felhívja a rendelet az alispánokat, hogy azokról az intézetekről, amelyek kézi-zálogkölcsonre 24 százaléknál magasabb kamatot szednek, — melyben benne kell lenni a gondozási, őrzési díjaknak, biztosításoknak, kezelési költségeknek és illetékeknek — sürgősen tegyenek jelentést a minisztériumhoz. Az ilyen zálogkölcsonzó intézetektől az engedélyt be fogják vonni.

— **Megjelent a Magyar Asszony januári száma.** A Magyar Asszony januári számának vezető cikkében Tormay Cécile szól a magyar asszonyokhoz. Közli az ujság Fredrik Bőök svéd akadémikusnak Tormayról írott szép méltatását, a Leffler Béla fordításában. Novellát, cikket, verseket találunk az újévi számban: Szentmihályiné Szabó Máriaától, Márton Lajostól, Iváni Rellától és másoktól. Olvassuk a Szövetség évszázó gyűléséről szóló tudósítást, melyből azt a sok szociális munkát ismerjük meg, amelyet a magyar asszonyok szerte az országban végeznek. A lap rendezőváltói is élénkek, érdekesek. Sok szép kép díszíti az asszonyok ujságját, amelynek előfizetési ára egész évre 4 P, megrendelhető Rózsa ucca 23.

— **Legjobb fővárosi napilapok a Nemzeti Ujság és Uj Nemzedék.**

— **A filmszínész-pályázat döntője.** A Színházi Élet most megjelent új számában közli a Színházi Élet és a Hunnia filmgyár által rendezett filmszínész-pályázat döntését. Több mint négyezer kép közül választotta ki a zsűri azt az ötvenet, akiknek dec. 27-én délelőtt kellett megjelenni személyesen a zsűri előtt a Hunnia filmgyárban. Pekár Gyula elnöklésével órák hosszában át vizsgál-

tatta a zsűri a jelölteket, táncolni, énekelni, szavalni kellett mind-egyiknek. Hét óra volt, amikor a zsűri kimondotta a döntést, amely szerint öt hölgyet és öt urat jelentettek ki győztesnek. Erről a tiz győztesről készítenek próbafelvételeket és ezek kapnak majd szerepet a legközelebbi magyar hangosfilmben. Az érdekes választásról sok képben számol be a Színházi Élet új száma, míg a választás lefolyásáról Pekár Gyula volt miniszter számol be cikkben. A Miss Magyarország választás teljes programját hozza a Színházi Élet új száma, amely rengeteg érdekes, novellán és gyönyörű képeken kívül új érdekes folytatást közöl Kálmán Jenő „Ez a kutya eladó” című regényéből és darabmellékletül a szezon legnagyobb sikertű egyfelvonásosait közli, Teljes gyermekujság, kotta és kézimunka melléklet egészíti ki a Színházi Élet új számát, amelynek ára 1 pengő, negyedévi előfizetési díj 10 pengő. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi utca 8. sz.

— **Finom jó zamat a sonka felke.** Jó zamatos sonkákat pedig csak a 3 sonka védjegyű Magyar Sonkapáccal készíthetünk, melynek ára: nagy doboz kettő pengő, kis próba adag 70 fillér. Kapható mindenütt. Ha valahol nem tudná beszerezni, úgy forduljon a főraktárhoz: „Baross Illatszertár” Győr, Baross-ut 7. szám. Tel. 867.

B. u. é. k.

tisztelt vendégeinek, barátainak és ismerőseinek

BUJDOSÓ ISTVÁN
cukrász és kávé.

A sárospataki kir. járásbírószág,
mint telekkönyvi hatóság.

6306/1931. tk. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat

Tolcsvai Takarékpénztár Rt. végrehajthatónak Neulender Juda és neje Goldberger Hani végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság utóajánlatra az újabb árverést 3000 P tőkekövetelés és járulékaik behajtása végett a sárospataki kir. járásbírószág területén levő Tolcsva községben fekvő s

1. a tolcsvai 411. sz. betétben A. I. 1. sorsz. 225. hrsz. alatt felvett ház és udvar ingatlanak B. 3., 4., 5. szerint Neulender Juda és Goldberger Hani nevén álló illetőségére 1036 pengő kikiáltási árban,
2. a tolcsvai 707. sz. betétben A. I. 1., 2. sorsz. 223., 224. hrsz. alatt felvett ház és udvar ingatlanok B. 5., 6. szerint Neulender Juda és neje Goldberger Hani nevén álló illetőségére 418 pengő kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1932. évi január hó 4-ik napján délelőtt 1/29 órakor Tolcsva község házában fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingatlan a kikiáltási árnál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozók kötelesek bántapénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tc. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kikiáltóknál letenni, vagy a bántapénznek előleges birói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kikiáltóknak átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881. LX. tc. 147., 150., 170. §§; 1908. LX. tc. 21. §).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bántapénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908. XLI. tc. 26. §.)

Sárospatak, 1931. évi okt. hó 20. napján. **Dr. Tomanek sk.,** kir. bíró.

A kiadmány hitelül:

Kánya
telekkönyvvezető.

Saját termésű tisztán kezelt
ő-szamorodni boromat

kis mértékben, de 25 literen felüli tartányokban és hordós tételekben is árusítom. **1 liter bor ára 80 fillér.** Hordós tétel vételnél az üres hordót literenként 5 fillér megtérítése mellett, visszaveszem.

Dr. HAAS BERTALAN
ügyvéd és szőlőbirtokos
Sátoraljaujhely, Kazinczy-u. 33.

FAGYÁSOK,

fagyási bántalmak gyors eltüntetésére szolgál 3 liter meleg vízben feloldott jó evőkanálnyi

Szent Rókus Lábsó

melyben a fagyott testrészt lefekvés előtt áztatjuk. Igen előnyös a fagyott lábat lábfürdő után könnyen megmasszírozni egy kis vajzellel, azután jó meleg ruhával betakarjuk.

Mindenütt beszélnek

az előkelő budapesti Bristol Szálló olcsó áraitól.

Szobák (a fekvéstől függően) kitűnő napi ellátással, már

12 pengőtől kaphatók

Dunai szobák, kilátással a gyönyörű budai hegyvidékre, méltányos áron.

Bristol menü 2 pengő 40 fillér. Minden nap ötórás tea és tánc. Kávéházi árak.

Vacsora rendes polgári áron. Tánc.

Hosszabb tartózkodás esetén további engedmények.

Bristol Szálló
Budapest—Dunapart.

Felelős szerkesztő:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF.

VÁROSI MOZI HETI MŰSORA:

Kedden, január 5-én
Szerdán, január hó 6-án

A varsói citadella

Hangos dráma 9 felvonásban.
Főszereplő: VÁRKONYI MIHÁLY.

Csütörtökön, január 7-én

Románc

Hangos dráma 10 felvonásban.
Főszereplők: GRETA GARBO és LEWIS STONE.

Szombaton, január hó 9-én
Vasárnap, január hó 10-én

Salto Mortale

Cirkuszdráma 10 hangos felvonásban.
Főszereplő: ANNA STEEN.

Vasárnap, január 10-én d. e. 11 órakor olcsó helyárrakkal

Ártatlan vagyok!

Főszereplő: EDDIE POLO, aki a filmben csodás trükköket mutat be

Hétfőn, január hó 11-én

TÜZES VÉR

Zenes, énekes dráma 9 felvonásban.
Főszereplők: RAMON NOVARRO és DOROTHY JORDAN